

**Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука**

Факультету декоративно-прикладного мистецтва

Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ УКРАЇНИ XIII–XVIII
СТОЛІТЬ**

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	02 Мистецтво
Спеціальність	023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Спеціалізація	
Освітня програма	ОПП «Мистецтвознавство»
Статус дисципліни	обов'язкова
Курс/Семестр	2 курс (3, 4 семестри)
Кількість кредитів ЄКТС	210 (7 кредитів)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекції (68)
	Семінарські (30)
	Практичні (8)
	Самостійна робота (104)
Форма підсумкового контролю	залік (3 семестр), іспит (4 семестр)
Викладач	Старший викладач кафедри ММО Кулівник М. О.
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта – kulivnyk_m@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne- navchannya
Дні занять	Згідно розкладу

Консультації	Відповідно до графіку консультацій
--------------	------------------------------------

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Зміст дисципліни. Перелік тем: Модуль 1. Українське мистецтво XIII–XVI ст. Тема 1. Мистецтво Київської Русі XIII ст. Тема 2. Архітектура та іконопис Галицько-Волинського князівства Тема 3. Переосмислення візантійської традиції: галицька та волинська школи Тема 4. Готичні впливи на українську архітектуру (Львів, Кам'янець-Подільський) Тема 5. Розвиток книжкової мініатюри XIV–XVI ст. Тема 5. Ренесанс у архітектурі та скульптурі. (Італійські архітектори у Львові. Ансамбль площі Ринок) Тема 6. Живопис та гравюра доби Ренесансу Модуль 2. Українське мистецтво друга пол. XVII – XVIII ст. Тема 7. Особливості Козацького бароко Тема 8. Традиції і новаторство Львівської художньої школи (Левицький, Пінзель, Данилович). Тема 9. Архітектура козацької доби (Монастирі, церкви, оборонні споруди) Тема 10. Дерев'яна архітектура XVII століття (Полісся, Карпати, Слобожанщина). Тема 11. Іконопис XVII ст. (Київська, Волинська, Галицька школи) Тема 12. Іконопис XVIII століття: зміна канонів і поява нових стилістичних рішень Тема 13. Гравюра та друкарство (Києво-Печерська лавра та Острозька академія) Тема 14. Скульптура бароко в Україні Тема 15. Мистецтво гетьманської України (портретний живопис та символіка влади. Сарматський портрет) Тема 16. Розвиток монументальної архітектури XVIII ст. Тема 17. Портретний живопис XVIII ст. Тема 18. Українське мистецтво в контексті європейської культури доби Бароко
---------------------	--

	Ключові слова: мистецтво, архітектура, Україна, декоративно-прикладне мистецтво, скульптура, XIII–XVIII ст. Роль та місце дисципліни у системі підготовки: Дисципліна «Історія мистецтва та архітектури України XIII–XVIII століть» є ключовим елементом підготовки фахівців у галузі мистецтвознавства, спрямованим на формування в студентів цілісного уявлення про культурну спадщину України. Її значення полягає у поєднанні історичного контексту, мистецьких досягнень і архітектурних здобутків, що сприяє вихованню професійних компетенцій та культурної ідентичності.
Мета та завдання дисципліни	Метою навчальної дисципліни є ґрунтовне ознайомлення студентів з історією виникнення, розвитком та специфікою архітектури, різних видів технік і матеріалів, а також навчити вірному, аналітичному підходу до сприйняття й розуміння творів архітектури різних епох, стилів і напрямків Основні завдання навчальної дисципліни: • ознайомлення із соціальними, релігійними та політичними умовами, які вплинули на розвиток українського мистецтва та архітектури в період XIII–XVIII століть; • вивчення основних стилістичних етапів розвитку українського мистецтва, таких як романський стиль, готика, ренесанс, бароко та раннє рококо, з урахуванням їхніх локальних особливостей; • формування розуміння ролі мистецтва та архітектури у формуванні національної культури та ідентичності, особливо через аналіз творів, пов'язаних із козацькою добою та гетьманськими резиденціями; • ознайомлення із ключовими пам'ятками архітектури, живопису, скульптури, а також із творчістю видатних діячів цього періоду; • виявлення зв'язків між художніми стилями, історичними подіями та суспільними змінами. Студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання: знати:

	• Основні стилістичні напрямки мистецтва та архітектури цього періоду, такі як готика, ренесанс, бароко та рококо; • Історичний контекст розвитку мистецтва та архітектури в Європі та Україні в зазначений період; • Характеристики провідних творів мистецтва: зразки живопису, скульптури, архітектури та декоративно-ужиткового мистецтва; • Роль мистецтва та архітектури у формуванні культурної спадщини. вміти: • Аналізувати твори мистецтва та архітектури з погляду стилістичних особливостей, символіки та художніх прийомів; • Визначати етапи розвитку стилів на основі аналізу пам'яток мистецтва та архітектури; • Порівнювати твори різних епох та регіонів, виявляючи спільні риси та відмінності; • Інтерпретувати ідейно-естетичні аспекти творів мистецтва та архітектури в контексті їх історичного періоду.
Передумови вивчення дисципліни	Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів даної галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, духовні, моральні цінності суспільства, наукові досягнення, розуміти історію і закономірності розвитку предметної області, її місця в загальній і мистецькій картині світу. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміння професійної діяльності.

Фахові компетенції спеціальності (СК)	СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі. СК 8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.
---------------------------------------	---

Структура навчальної дисципліни:

Назва модулів і тем	Кількість годин				
	усього	лек	практ	сем	срс
Модуль 1. Українське мистецтво XIII–XVI ст.					
Тема 1. Мистецтво Київської Русі XIII ст.	9	4			5
Тема 2. Архітектура та іконопис Галицько-Волинського князівства	9	4			5
Тема 3. Переосмислення візантійської традиції: галицька та волинська школи	11	4		2	5
Тема 4. Готичні впливи на українську архітектуру (Львів, Кам'янець-Подільський)	13	4	2	2	5
Тема 5. Ренесанс у архітектурі та скульптурі. (Італійські архітектори у Львові. Ансамбль площі Ринок)	9	4			5
Тема 6. Живопис та гравюра доби Ренесансу	9	4			5
Усього годин за модулем 1	60	24	2	4	30
4 семестр					
Модуль 2. Українське мистецтво друга пол. XVII –XVIII ст.					
Тема 7. Особливості Козацького бароко	12	4		2	6
Тема 8. Традиції і новаторство Львівської художньої школи (Левицький, Пінзель, Данилович)	12	4	2		6
Тема 9. Архітектура козацької доби (Монастирі, церкви, оборонні споруди)	12	4		2	6

Тема 10. Дерев'яна архітектура XVII століття (Полісся, Карпати, Слобожанщина).	14	6		2	6
Тема 11. Іконопис XVII ст. (Київська, Волинська, Галицька школи)	14	6	2		6
Тема 12. Іконопис XVIII століття: зміна канонів і поява нових стилістичних рішень.	12	4		2	6
Тема 13. Гравюра та друкарство (Києво-Печерська лавра та Острозька академія)	12	4		2	6
Тема 14. Скульптура бароко в Україні	12	4		2	6
Тема 15. Мистецтво гетьманської України (портретний живопис та символіка влади. Сарматський портрет)	16	6		2	8
Тема 16. Розвиток монументальної архітектури XVIII ст.	10	4			6
Тема 17. Портретний живопис XVIII ст.	12	4		2	6
Тема 18. Українське мистецтво в контексті європейської культури доби Бароко	12	4	2		6
Усього годин за модулем 2	150	54	6	16	74
Усього годин	210	68	8	30	104

Рекомендовані джерела інформації

1. Асєєв Ю. С. *Професія – архітектор*. Київ: Будівельник, 1991.
2. Асєєв Ю. С. *Джерела. Мистецтво Київської Русі*. Київ, 1980.
3. Білецький П. *Український портретний живопис XVII – XVIII століть*. Київ: Мистецтво, 1969. 320 с.
4. Жолтовський П. М. *Український живопис XVII – XVIII ст.* Київ, 1978
5. Запаско Я. П. *Мистецтво книги на Україні в XVI – XVIII ст.* Львів, 1974.
6. Марченко М. І. *Історія української культури: з найдавніших часів до середини XVIII ст.* Київ, 1961.
7. Овсійчук В. А. *Українське мистецтво XVI – першої половини XVIII ст.* Київ, 1985.
8. Овсійчук В. А. *Українське малярство X–XVIII ст.: проблеми краси*. Львів, 1996.

9. Сак Л. М., Гельман М. І. *Про композицію в скульптурі*. Київ: Держ. вид-во образотв. мистецтва і муз. літератури, 1959.
10. Степовик Д. В. *Історія української ікони Х – ХХ ст.* Київ, 1996.
11. Степовик Д. В. *Скарби України*. Київ, 1990
12. Толочко П. П. *Київська Русь*. Київ, 1996.
13. Тимофієнко В. І. *Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття*. Київ: Вид-во Інституту проблем сучасного мистецтва. Головкивархітектура, 2002.
14. Тимофієнко В. І., Єрошев В. Ю. *Українська садибна архітектура другої половини ХVIII – першої половини ХІХ століття*. Київ, 2000.
15. Школьна О. В. *Великосвітські мануфактури князів Радзивіллів ХVIII–ХІХ століть на теренах Східної Європи: монографія*. Київ: Ліра-К, 2018. 192 с.
16. Школьна О. В. *Шовк у побуті українців ХVII–ХІХ ст. і питання його музейного експонування. Питання теорії науки і техніки*. Київ, 2014. № 3. С. 61–75.
17. *Юрченко Т. Г. Дерев'яна архітектура України. Київ, 1970.*

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів	Дата проведення контролю	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Українське мистецтво друга пол. ХVI –ХVIII ст.	Грудень 2024	Поточний контроль, підсумковий контроль	100
Змістовий модуль 2. Українське мистецтво друга пол. ХVI –ХVIII ст.	Травень 2025	Поточний контроль, підсумковий контроль	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер, графічний планшет) з можливістю демонстрації текстових і графічних матеріалів і виходу до мережі Інтернет.
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft Word, Adobe Illustrator та інші.
Матеріали, інструменти	Не передбачено

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи студентів повинні бути завантажені на кафедральний Гугл диск. Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахуванню семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.

Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни «Методика та методологія науководослідної роботи з мистецтвознавства та дизайну» розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача (olga_galchinskaya@kdidpamid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Детальнішу інформацію щодо компетенностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни

(<https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystancziyne-navchannya/>)

Розробник силабусу
Навчальної дисципліни

Михайло КУЛІВНИК

Гарант освітньої програми

Алла ДЯЧЕНКО

Завідувач кафедри

Катерина ГОНЧАР

Силабус затверджено
на засіданні кафедри ММО

від 27 серпня 2024 р., протокол №1